

нѣкоя тежка напасть се надвисваше надъ хората, дѣдо Добри не роптаеше: „Ще търпимъ, Божа воля е!“ казваше той, утѣшаваше се лесно и срѣдъ най-голѣмитѣ злочестини оставаше си твърдъ и непоколебимъ. Тръгнѣше ли на пѣтъ, прѣди да се качи на колата и да поеме юздитѣ на конетѣ, той се прѣкрѣстваше набързо, но набожно. Можеше да бѣде най-лошо врѣме, виелици и прѣспи можеха да затрупватъ пѣтищата, можеха да го заплашватъ какви не опасности, — той не трепваше и не се боеше отъ нищо. Той бѣше спокоенъ и безгриженъ, защото бѣше вече прѣдоставилъ участъта си въ рѣцѣтъ на Бога.

Грозданъ познаваше добръ силата на тая вѣра. Нѣкога и той самъ постѣпваше сѣщо тъй, както бѣше запомнилъ и видѣлъ отъ баща си. И вършеше това не по подражание, не за обичай, а тласканъ отъ една вжтрѣшна нужда. Не веднажъ и той, изправенъ прѣдъ слога на узрѣлата и готова за жетва нива, прѣди да размаха косата си изъ нея, той се спираше, сваляше шапката си и се прѣкрѣстваше. Единъ - два мига оставаше тъй неподвиженъ и записанъ. Сухо прозвѣнтяваха класоветѣ, натежали и приведени къмъ земята, нивата сѣкашъ мѣлвѣше нечути и неразбрани думи на радостъ и на блаженство. Много трудъ бѣше положилъ той, докато види тоя обиленъ и златенъ плодъ. Но всичко това само на неговия трудъ ли се дължеше? Незнаенъ и несигуренъ е всѣкога краятъ на земеделската работа.

Зарови ли веднажъ сѣмето въ земята — не човѣкътъ е вече господаря. Може студове и мразъ да изсушатъ крѣхкитѣ кълнове, може дѣждове и киша да удавятъ избуялитѣ ниви, може вѣтрѣръ да ги опали и суша да ги изгори. Или пѣкъ, запазени отъ всичко, узрѣли и готови за сѣрпа — и ето черенъ облакъ се задава, свѣтка се, гърми. Дѣждъ ли ще е или градушка? „Боже!“ викашъ тогава, „вѣрни го, отведи го настрана!“ Не стопанинътъ,